

Sygn. akt II UK 276/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z wniosku K. R.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych W.
o wysokość emerytury policyjnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 lipca 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 12 lipca 2013 r. oddalił apelację skarżącą od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 18 lipca 2012 r., który oddalił jej odwołanie od decyzji pozwanego z 9 listopada 2009 r., ustalającej skarżącej ponownie wysokość emerytury w oparciu o przepis art. 15b ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin w związku z art. 2 ustawy z 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na „potrzebę dokonania wykładni art. 2 ustawy z 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów oraz wykładni art. 15b ust. 2 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...)”. W uzasadnieniu zarzucono, że Sąd w sposób „mechaniczny” zaliczył okres pracy skarżącej jako służbę w organach bezpieczeństwa państwa. Co do potrzeby wykładni, to w ust. 2 art. 15b ustawodawca zastrzegł „odpowiednie” stosowanie art. 14 i 15. Przebieg prac nad ustawą (opisany w uzasadnieniu skargi) nakazuje przyjąć, że wolą ustawodawcy było pozostawienie zasady przeliczenia pierwszych 15 lat służby „jako 40%”. Ponadto ustawa z 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym (...) narusza normy prawa międzynarodowego, w tym Europejską Konwencję Praw Człowieka i Rezolucję nr 1096 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy wprowadzając do ustawodawstwa polskiego zasadę odpowiedzialności zbiorowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przysądu i dlatego nie został uwzględniony.

Zarzut o „mechanicznym” stosowaniu prawa do sytuacji skarżącej nie składa się na podstawę przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżąca nie odwołuje się do tej podstawy przysądu. Nawet hasłowo nie twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek odwołuje się do podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Argumentacja jaką przedstawia nie pozwala stwierdzić, że spełnia się ta podstawa przysądu. Przede wszystkim nie wskazuje na rozbieżność w orzecznictwie w odniesieniu do przepisów powołanych we wniosku. Nie przedstawia też argumentów, które prowadziłyby do innej wykładni. Zasadnicza słabość argumentacji wynika z odwołania się aż do etapu procesu legislacyjnego, gdy przedmiotem zainteresowania podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. jest przepis prawa, czyli uchwalony i obowiązujący przepis ustawy, która wcale nie musi

być zgodna z treścią projektu czy poprawki. Po wtóre odwoływanie się aż do etapu prac nad ustawą dla odkodowania treści obowiązującej ustawy nie jest uprawnione z tego względu, że mające znaczenie w sprawie przepisy były już przedmiotem gruntownej analizy Trybunału Konstytucyjnego - wyrok z 24 lutego 2009 r., K 6/09, potem także Sądu Najwyższego - uchwała z 3 marca 2011 r., II UZP 2/11.

Z kolei poszukiwanie ochrony na gruncie prawa europejskiego zakończyło się niepowodzeniem. Europejski Trybunał Praw Człowieka 14 maja 2013 r. nie uwzględnił zarzutów skarżących, którym zmniejszono podstawę wymiaru do 0,7% za okres pracy w organach bezpieczeństwa, a ściślej uznał za niedopuszczalne i nie przyjął do rozpoznania skargi kierowanej przeciwko Polsce (sprawa C. i innych – nr skargi 15189/10 i dalsze). Negatywnie skończyło się także postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. postanowienie z 12 czerwca 2014 r., C-28/14 w sprawie R. Pańczyka).

Zasadnicza teza do jakiej skarżąca się odwołuje, to pomijanie przez sądy normy, że funkcjonariuszom przysługuje podstawa wymiaru emerytury w wysokości 40% po 15 latach służby, czyli w minimalnej, gwarantowanej wysokości, której nie zmieniły przepisy nowej regulacji, dodanej przez ustawę z 23 stycznia 2009 r. Norma ta ma wynikać z zestawienia przepisów art. 15 i art. 15b. Stanowisko to nie jest trafne. Sąd Najwyższy w uchwale z 3 marca 2011 r., II UZP 2/11 stwierdził, że po zmianie nowa regulacja nie zawiera gwarancji minimalnej co najmniej 40% podstawy wymiaru emerytury z tytułu lub w związku z okresami służby w organach bezpieczeństwa PRL. Argumentacja przedstawiona przez skarżącą we wniosku o przyjęcie skargi nie uzasadnia proponowanej wykładni. Powiedziano bowiem w uchwale II UZP 2/11, że zawarte w ust. 2 art. 15b ustawy „odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 14 i 15 tej ustawy oznacza, że przepisy te stosuje się odpowiednio wyłącznie w zakresie, który nie został wyraźnie i odmiennie uregulowany w art. 15b ust. 1. W przeciwnym razie doszłoby do pozbawienia waloru i znaczenia normatywnego art. 15b ustawy zaopatrzeniowej, do czego nie ma żadnych prawnych, prawniczych ani racjonalnych argumentów. Inaczej i konkretnie zatem rzecz ujmując, zawarte w art. 15b ust. 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 14 i 15 tej ustawy, nie uprawnia do takiego stosowania tych przepisów (w szczególności

art. 15 ust. 1 *in principio*), które pozbawiałoby lub istotnie ograniczałoby walor i znaczenie normatywne art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej, który jednoznacznie nakazuje wyliczyć emeryturę osób pełniących w latach 1944-1990 służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy lustracyjno-dezubekizacyjnej, według obniżonego ustawowego wskaźnika 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok takiej służby, z jedynym wyjątkiem uregulowanym w art. 15b ust. 3 i 4 tej ustawy. Skoro kategoryczna zasada z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej wymagająca wyliczenia emerytury po 0,7% podstawy jej wymiaru z tytułu służby w latach 1944-1990 pełnionej w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy lustracyjno-dezubekizacyjnej, doznaje jednego wyjątku wyłącznie w okolicznościach określonych w art. 15b ust. 3 i 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, przeto nie doznaje dalszych ograniczeń na podstawie odesłania do stosowania art. 15 tej ustawy. Nie ma zatem żadnych podstaw ani uzasadnienia korygowanie zasady wyliczania emerytury mundurowej od innego wskaźnika procentowego niż 0,7% podstawy wymiaru tego świadczenia za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w ustawie lustracyjno-dezubekizacyjnej, w drodze odpowiedniego stosowania art. 15 ust. 1 *in principio* tej ustawy, który przewiduje co najmniej 40% podstawę wymiaru tego świadczenia z tytułu pozostawania w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. Jeżeli służba była pełniona w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa totalitarnego, o której mowa w art. 2 ustawy lustracyjno-dezubekizacyjnej, to emerytura wynosi zawsze po 0,7% podstawy wymiaru tego świadczenia za każdy rok pełnienia takiej służby (art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej), z jedynym wyjątkiem uregulowanym w art. 15b ust. 3 i 4". Jest to tylko część argumentacji podanej w uchwale Sądu Najwyższego, lecz pokazuje, że wniosek o przyjęcie skargi nie wykazuje podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., gdyż prócz poważnych wątpliwości w wykładni przepisu musiałby wpierw wykazać, że wykładnia przyjęta w uchwale jest wadliwa.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.

